

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Правен факултет
Штип, Република Македонија

ЧЕТВРТА МЕЃУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА

ОПШТЕСТВЕНИТЕ ПРОМЕНИ ВО ГЛОБАЛНИОТ СВЕТ

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ

Штип, 2017

Печати / Print 2-ри Август-Штип / 2- ri Avgust- Shtip
Уредник: Елена Максимова

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски",
Скопје

3(082)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција Општествените промени во
глобалниот свет (4 ; Штип)

Општествените промени во глобалниот свет : зборник на трудови
/ Четврта меѓународна научна конференција = Social change in the
global world : proceedings / 4 th international scientific conference =
Социальные изменения в глобальном мире : сборник материалов /
Четвертый международная научная конференция. - Штип :
Универзитет Гоце Делчев = Shtip = Goce Delcev University = Штип =
Универзитет Гоце Делчева, 2017. - [1210] стр. : табели ; 25 см

Трудови на мак., англ. и рус. јазик. - Фусноти кон текстот. -
Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-244-423-9

а) Општествени науки - Зборници
COBISS.MK-ID [103854858](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:mk:COBISS-103854858)

Goce Delcev University in Shtip, Faculty of Law
Shtip, Republic of Macedonia

FOURTH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

PROCEEDINGS

Shtip, 2017

Университет им. Гоце Делчева, Юридический факультет
Штип, Республика Македония

ЧЕТВЕРТЫЙ МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

**СОЦИАЛЬНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В
ГЛОБАЛЬНОМ МИРЕ**

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

Штип, 2017

Организациски комитет / Organizational Committee/ Организационный комитет конференции

Jovan Ananiev PhD, Faculty of Law, University “Goce Delcev”- Shtip, Macedonia, jovan.ananiev@ugd.edu.mk
Kristina Misheva PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, kristina.miseva@ugd.edu.mk
Marija Ampovska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, marija.radevska@ugd.edu.mk
Elena Maksimova, LL.M, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, elena.ivanova@ugd.edu.mk

Програмски комитет / Program Committee / Программный комитет конференции

Adoyi Onoja PhD, Nassarawa State University, Keffi, Nigeria, onojaa@yahoo.com
Afet Mamuti PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia, afet.mamuti@unite.edu.mk
Agim Nuhiu PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia, agim.nuhiu@unite.edu.mk
Agor Sarkisyan PhD, University of Svishtov, Bulgaria, agop@uni-svishtov.bg
Alenka Verbole PhD, currently- OSCE Mission in Tirana, University of Ljubljana, Slovenia, alenka.verbole@osce.org
Altin Shegani PhD, Faculty of Law, University of Tirana, Albania, altin_shegani@yahoo.com
Ana Nikodinovska Krstevska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, ana.nikodinovska@ugd.edu.mk
Anastasia Bermúdez Torres PhD, Faculty of Law, Political Science and Criminology, University of Liege, Belgium, abermudez@ulg.ac.be
Andon Majhoshev PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, andon.majhosev@ugd.edu.mk
Bekim Baliqi PhD, University of Prishtina, Department of Political Science, Kosovo, bekim.baliqi@gmail.com
Belul Beqaj PhD, University of Business and Technology, Department of Political Science, Prishtina, Kosovo, belul.beqaj@gmail.com
Borka Tushevska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, borka.tusevska@ugd.edu.mk
Elena Ivanovna Nosreva PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia, elena@nosyreva.vrn.ru
Gabriela Belova PhD, Faculty of Law, University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Bulgaria, gbelova@hotmail.com
Gemma Andreone PhD, Institute for International Legal Studies of the Italian National Research Council (ISGI - CNR), Italy, gemma.andreone@gmail.com

Haluk Aydin PhD, Faculty of Arts and Sciences, Balikesir University, Balikesi, Turkey, aydinhaluk@hotmail.com

Igor Kambovski PhD, Faculty of Law, Goce Delchev University in Shtip, Macedonia, igor.kambovski@ugd.edu.mk

Ivana Bajakić PhD, Department of Economic Sciences, Faculty of Law, Zagreb, Croatia, ivana.bajakic@pravo.hr

Kristina Misheva PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, kristina.miseva@ugd.edu.mk

Kristine Whitnable PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, kristine.whitnable@ugd.edu.mk

Jadranka Denkova PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, jadranka.denkova@ugd.edu.mk

James C. Helfrich PhD, Global Scholars, Liberty University, Colorado, USA, jchelfrich@aol.com

Jovan Ananiev PhD, Faculty of Law, University “Goce Delcev”- Shtip, Macedonia, jovan.ananiev@ugd.edu.mk

Jusuf Zejneli PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia, jusuf.zejneli@unite.edu.mk

Maciej Czerwinski PhD, Institute of Slavic Philology, Jagiellonian University, Krakow, Poland, maciej.czerwinski@uj.edu.pl

Marieta Olaru PhD, Doctoral School in Business Administration, Research Center for Business Administration, Department of Business, Consumer Sciences and Quality Management, The Bucharest University of Economic Studies, Romania, olaru.marieta@gmail.com

Marija Ignjatovic PhD, Faculty of Law, University of Nis, Serbia, marija@prafak.prafak.ni.ac.rs

Marina Valentinovna Sencova (Karaseva) PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia, smv@law.vsu.ru

Mato Brautović PhD, University of Dubrovnik, Croatia, mbraut@unidu.hr

Migena Leskoviku PhD, Law Faculty, European University of Tirana, Albania, migena.leskoviku@gmail.com

Natalia Vladimirovna Butusova PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia, butusova@law.vsu.ru

Naser Ademi PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia , dr.naserademi@gmail.com

Nives Mazur Kumrić PhD, Faculty of Law, Political Science and Criminology, University of Liège, Belgium, nives.mazurkumric@ulg.ac.be

Olga Kosevaliska PhD, University “Goce Delcev”- Shtip, Faculty of Law, Macedonia, olga.kosevaliska@ugd.edu.mk

Patrick Wautelet PhD, Faculty of Law, Political Science and Criminology, University of Liege, Belgium, patrick.wautelet@ulg.ac.be

Recai Aydin PhD, Associate Professor, Vice Rector of International University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, raydin77027@yahoo.com

Ruzica Simic Banovic, PhD in Economics, Senior Assistant - Lecturer, Faculty of Law, University of Zagreb, Croatia, ruzica.simic@pravo.hr

Senada Sabic Selo PhD, Institute for International Relations, Zagreb, Croatia, senada@irmo.hr

Silviu G. Totelecan PhD, Cluj-Napoca Branch of Romanian Academy, Socio-Human Research Department of "G. Baritiu" History Institute, Romania, silviu.totelecan@g.ail.com

Slavejko Sasajkovski PhD, Institute for Sociological, Political and Legal Research, University "St. Cyril and Methodius", Skopje, Macedonia, bilbilef@isppi.ukim.edu.mk

Strahinja Miljkovića PhD, Faculty of Law, Mitrovica, strahinja.miljkovic@pr.ac.rs

Strashko Stojanovski PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, strasko.stojanovski@ugd.edu.mk

Suzana Dzamtoska Zdravkovska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, suzana.dzamtoska@ugd.edu.mk

Tamara Perisin, MJur (Oxon) PhD, Department of European Public Law - Jean Monnet, University of Zagreb - Faculty of Law, Croatia, tamara.perisin@pravo.hr

Tatjana Petrovna Suspiciņa PhD, Moscow Law Academy, Moscow, Russia

Tunjica Petrašević PhD, Faculty of Law, University of Osijek, Croatia, tpetrase@pravos.hr

Yuriy Nikolaevich Starilov PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia, juristar@vmail.ru

Wouter Van Dooren PhD, Public Administration and Management, University of Antwerp, Belgium, wouter.vandooren@uantwerpen.be

Zoran Tomic PhD, University of Mostar, Bosnia and Herzegovina, zoran.tomic@sve-mo.ba

Содржина

LAW	9
Александра Ангеловска	
РОДОСКВЕРНАВЕЊЕТО КАКО ОБЛИК НА СЕКСУАЛНО НАСИЛСТВО ВРЗ ДЕЦА – ОПШТЕСТВЕНА И КАЗНЕНО-ПРАВНА РЕАКЦИЈА	11
Борка Тушевска	
ОДГОВОРНОСТА НА СТЕЧАЈНИОТ УПРАВНИК СПОРЕД МАКЕДОНСКОТО ПРАВО	27
Војо Беловски, Андон Мајхошев	
ЕВРОПСКОТО ТРУДОВО ПРАВО И ГЛОБАЛИЗАЦИЈА	47
Василка Салевска-Трајкова	
СОЗДАВАЊЕТО НА ЕВРОПСКОТО УСТАВНО ПРАВО НИЗ ПРОЦЕСОТ НА ЕВРОПСКА ИНТЕГРАЦИЈА	75
Весна Стефановска, Богданчо Гогов	
СОЦИЈАЛНО ИСКЛУЧУВАЊЕ: ПРЕД И ПО КРИМИНАЛОТ	101
Vesna Stojanovic, Strahinja Miljkovic	
CHANGES IN SOCIAL INSURANCE WITHIN DISABILITY INSURANCE ON INTERNATIONAL PLAN AND SOCIAL LAW OF THE REPUBLIC OF SERBIA	119
Višnja Lachner	
LEGAL – HISTORICAL ASPECTS OF CRIMINAL REGULATION OF ACTIVE BRIBERY AND CORRUPTION IN STATUTORY LAW OF THE MEDIEVAL DALMATIAN MUNICIPALITIES	135
Дарко Јанкуловски	
КОДЕКС ЗА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ЕТИКА НА АДВОКАТИТЕ, АДВОКАТСКИТЕ СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ И АДВОКАТСКИТЕ ПРИПРАВНИЦИ НА АДВОКАТСКАТА КОМОРА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	149
Диана Бошковска, Наташа Данилоска,Билјана Ангелова,Татјана Петковска Мирчевска	
ВЛИЈАНИЕТО НА ФИНАНСИСКАТА КРИЗА ОД 2008 ГОДИНА ВРЗ ПРОМЕТОТ НА МАКЕДОНСКАТА БЕРЗА ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ..	163
Димитар Апасиев, Елена Максимова	
СУДЕЊЕТО НА ВЕШТЕРКИТЕ ВО РИМСКОТО И ВО СРЕДНОВЕКОВНОТО ПРАВО	177
Dubravka Akšamović, Lidija Šimunović	
CROSS-BORDER INSOLVENCY PROCEEDINGS: MAIN AND SECONDARY INSOLVENCY PROCEEDINGS UNDER THE NEW EU INSOLVENCY REGULATION	195
Zaneta Poposka	

SEGREGATION OF ROMA IN SCHOOLS FOR PERSONS WITH DISABILITIES – CASE LAW OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS	213
Жарко Димитриевич	
КЛАУЗУЛА О ПХБ КАК ОБЯЗАТЕЛЕН ЕЛЕМЕНТ ДОГОВОРА НА ПРОВЕДЕНИЕ РЕМОНТНИ РАБОТИ НА ОБЈЕКТАХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ – ПОДСТАНИЦИ И ИХ БЛОКОВИ ЗА ПИТАНИЕ	227
Zeynep Ece Unsal, Ivica Simonovski	
“OPEN DOOR” VS “BACK DOOR” POLICY: LESSONS FOR TURKEY IN THE SCOPE OF TERRORISM, MIGRATION AND BORDER SECURITY	241
Ivica Josifovic	
EUROPEAN UNION’S CROSS-BORDER COOPERATION IN EXCHANGING AND PROCESSING DIGITAL EVIDENCE	261
Игор Камбовски	
РАЗВОЈ НА ЕЛЕКТРОНСКАТА ТРГОВИЈА	277
Ice Ilijevski, Zlate Dimovski, Kire Babanoski, Aleksandar Georgiev	
SMUGGLING OF MIGRANTS DURING REFUGEE CRISES	291
Jelena Kasap	
HISTORICAL- LEGAL BASIS OF REGULATION OF THE LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED BY ANIMALS	303
Јован Андоновски, Љубиша Стефаноски	
ПРАВО НА ПОСВОЕНИТЕ ДЕЦА ДА ГО ЗНААТ СВОЕТО БИОЛОШКО ПОТЕКЛО И ИДЕНТИТЕТОТ НА СВОИТЕ РОДИТЕЛИ	325
Katerina Klimoska	
EUROPEAN DIGITAL SINGLE MARKET AN OPEN DOOR FOR THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION	339
Кристина Мишева, Самир Латиф	
ПРАВА, ОБВРСКИ И ОДГОВОРНОСТИ НА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ ВО ЈАВНИТЕ ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ	351
Лазар Нанев, Олга Кошевалиска, Елена Максимовска	
ПРИТВОР ВО ПОСТАПКАТА СПРЕМА ДЕЦА	367
Ленче Коцевска, Јован Ананиев	
ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО ЈУГО- ИСТОЧНА ЕВРОПА: СТАНДАРДИ И ПЕРСПЕКТИВИ	383
Ljupcho Petkukjeski, Marko Andonov, Zoran Mihajloski, Kristina Misheva	
EMPLOYEES’ PARTICIPATION IN THE MANAGEMENT AND DECISION MAKING IN PUBLIC ENTERPRISES AND INSTITUTIONS – THE CASE OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA	401
Maja Nastic	
THE EUROPEAN COURT FOR HUMAN RIGHTS AND NATIONAL CONSTITUTIONAL COURTS-THE RELATIONSHIP OF CONFLICT OR RELATIONSHIP OF COOPERATION	421

Мария Липчанская Александровна, Куликова Светлана Анатольевна СВОБОДА СЛОВА КАК ФОРМА ВЫРАЖЕНИЯ КОНСТИТУЦИОННОГО КОНСТРУКТИВНОГО ПРОТЕСТА	435
Марија Амповска СИСТЕМ НА ДОБРОВОЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА: ПРЕДНОСТИ И СЛАБОСТИ	459
Marko Dimitrijević THE INFLUENCE OF THE NEW MODEL OF ECONOMIC GOVERNANCE ON SHAPING EUROPEAN MONETARY LAW	473
Методија Ангелески, Самир Салиевски ЗАСТАПЕНОСТ НА КРИМИНАЛИСТИКАТА НА ПРАВНИТЕ ФАКУЛТЕТИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	489
Милена Апостоловска-Степаноска ЕВРОПСКОТО ДРЖАВЈАНСТВО И СУДОТ НА ПРАВДАТА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА	505
Mirjana Sredojević CRIMINAL LAW SESSION DOMESTIC VIOLENCE AND THE MEDIA	519
Natalia Butusova КОНСТРУКТИВНОЕ ПОЛИТИЧЕСКОЕ УЧАСТИЕ ГРАЖДАН КАК ГАРАНТИЯ ИХ КОНСТИТУЦИОННЫХ ПРАВ	537
Neli Georgieva Radeva TRANSPOSITION OF BYZANTINE LAW IN SLAVIC LEGISLATION	561
Nerma Čolaković-Prguda INSTITUTIONS OF GLOBAL ECONOMY AND ECONOMIC CRISIS OF 2008	573
Новак Крстић ДОГОВОРТ ЗА НАСЛЕДУВАЊЕ ВО ИДНИТЕ ГРАЃАНСКИ КОДИФИКАЦИИ НА СРБИЈА И МАКЕДОНИЈА – ПОГЛЕД НА РАБОТНИТЕ ТЕКСТОВИ НА ГРАЃАНСКИТЕ ЗАКОНИЦИ	585
Nora Osmani THE RIGHT TO BE FORGOTTEN IN THE DIGITAL AGE	605
Олга Кошевалиска, Лидија Давкова ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ДРУГИ ПРИНОСИ ОД КАЗНИВО ДЕЛО ВО МАКЕДОНСКОТО КАЗНЕНО ЗАКОНОДАВСТВО	619
Ольга Рогачева НАДЛЕЖАЩЕЕ ПУБЛИЧНОЕ УПРАВЛЕНИЕ – НЕОБХОДИМАЯ И ВАЖНАЯ ЗАДАЧА РАЗВИТИЯ АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРОЦЕДУРНОГО ПРАВА В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ	637
Петар Поп-Арсов ЗНАЧЕЊЕТО НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА КОМПЈУТЕРСКИ КРИМИНАЛ НА СОВЕТОТ НА ЕВРОПА ВО ПРЕВЕНЦИЈАТА И ЗАШТИТАТА ОД	

ДЕВИЈАНТНИ ПОЈАВИ НА ИНТЕРНЕТОТ КАКО ПЛАТФОРМА ПРЕКУ КОЈА СЕ ОДВИВАА ГЛОБАЛНИ ОПШТЕСТВЕНИ ПРОМЕНИ	657
Ристо Илиоски, Марија Амповска	
ОСОБИНИ И ДЕЈСТВО НА СТЕКНУВАЊЕТО БЕЗ ОСНОВА.....	675
Sasa Knezevic, Ivan Ilic, Darko Dimovski	
FORCED STERILIZATION – A CRITICAL REVIEW OF THE ECtHR PRACTICE.....	691
Suzana Dimić	
SERBIAN PERSONAL INCOME TAX IN ENVIRONMENT OF GLOBALIZATION CHANGES.....	709
Suzana Nashkova	
METHODS OF DETERMINATION AND PAYMENT OF THE COMPENSATION FOR KNOW-HOW AGREEMENTS: IMPLEMENTED SOLUTIONS FROM THE ASPECT OF THE MACEDONIAN LEGISLATION.....	721
Татјана Сафронова	
ИНСТИТУТ ВЛАДЕНИЯ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОЕ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ	739
Tina Miletić	
CRIMINAL PROCEDURAL PRINCIPLES IN ROMAN LAW AND AUTONOMOUS COMMUNITIES IN MEDIEVAL DALMATIA	757
Helga Špadina	
EMPLOYMENT AND LABOUR RIGHTS FOR PERSONS UNDER INTERNATIONAL PROTECTION IN REPUBLIC OF CROATIA.....	773
Hristina Runceva Tasev	
THE THREAT OF CONTEMPORARY EUROPE: POPULISM AND EUROSCEPTICISM	785
Xhemail Limani	
МОБИНГ ПСИХИЧКО НАСИЛСТВО НА РАБОТНОТО МЕСТО	805
POLITICS.....	819
Alexandra Glukhova	
СОВРЕМЕННЫЙ ПОПУЛИЗМ КАК ВЫЗОВ ЛИБЕРАЛЬНОЙ ДЕМОКРАТИИ	821
Билјана Цветановска Гугоска, Марија Караева, Весна Гоцева	
ГЛОБАЛИЗАЦИЈА VS. РЕГИОНАЛИЗАЦИЈА; ВАЖНОСТА ОД ЕФИКАСНИ СТРАТЕГИИ И ПОЛИТИКИ ЗА РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ ВО КОНТЕКСТ НА ГЛОБАЛИЗИРАНИОТ ЕКОНОМСКИ СИСТЕМ СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	839
Victoria Chernikova	
POLITICAL SYMBOLS AND REGIONAL IDENTITY IN RUSSIA	857
Дејан Маролов, Страшко Стојановски	

ОХРИДСКИОТ РАМКОВЕН ДОГОВОР НАСПРОТИ ТИРАНА ПЛАТФОРМА	865
Iskren Ivanov GEOPOLITICS OF RUSSIAN ORTHODOXY AS AN INSTRUMENT IN THE HYBRID WAR ON THE BALKANS	887
Јован Ананиев КОНЦЕПЦИСКИ АСПЕКТИ НА МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА ПРОГРАМСКИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА ПОЛИТИКИТЕ ЗА РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ	899
Никола Амбарков ВАЖНОСТА НА ВЕТОТО КАКО КОЧНИЦА НА ВОЛЈАТА НА ЗАКОНОДАВЕЦОТ И ЕФЕКТИВНИ СРЕТСТВО ЗА ЗАШТИТА НА ВИТАЛНИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕСИ НА КОЛЕКТИВНИТЕ ИДЕНТИТЕТИ ВО ЗЕМЈИТЕ НА КОНСОЦИЈАЛНА ДЕМОКРАТИЈА	917
Николай Баранов ВЛИЯНИЕ СЕКЬЮРИТИЗАЦИИ НА ПОЛИТИКУ СОВРЕМЕННОГО ГОСУДАРСТВА: ИНФОРМАЦИОННЫЙ АСПЕКТ	933
Ольга Попова ЭЛЕКТРОННАЯ СИСТЕМА ГОЛОСОВАНИЯ: ПРАКТИКИ, ПОЛИТИЧЕСКИЕ ЭФФЕКТЫ И РИСКИ	949
Olga Sidenko META-GOVERNANCE: PROBLEMS AND PROSPECTS	967
Роман Савенков ОБЩЕЕ И ОСОБЕННОЕ В КОНЦЕПТУАЛЬНЫХ ПОДХОДАХ К АНАЛИЗУ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ОППОЗИЦИИ В РОССИЙСКОЙ И ЗАРУБЕЖНОЙ ПОЛИТИЧЕСКОЙ НАУКЕ	983
Sulejman Muca INFLUENCE OF POLITICAL PARTIES IN THE PROCESS OF DEMOCRATIZATION	1005
SOCIETY	1017
Анита Димитријовска-Јанкуловска ЗАПАДНОТО ОПШТЕСТВО-ГОРДОСТ ИЛИ ПРЕДРАСУДА?	1019
Васко Шутаров ЖИВЕЕЈЌИ НА РАБОТ ПОМЕЃУ КУЛТУРИТЕ И ПОВЕЌЕСЛОЈНИТЕ ОПШТЕСТВА	1029
Dobrinka Chankova LAW AND CUSTOM AS SOCIAL REGULATORS: HISTORICAL ASPECTS AND MODERN DIMENSIONS	1045
Драган Стефановски	

ПРОЦЕСОТ НА ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, ПОСТСОЦИЈАЛИСТИЧКИОТ ГРАД И РЕЗИДЕНЦИЈАЛНАТА СЕГРЕГАЦИЈА	1055
Драгана Лазаревска	
АНАЛИЗА НА СИСТЕМОТ НА ЗАШТИТА НА СЕМЕЈСТВОТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	1073
Ирена Авировиќ	
ДАЛИ ПРЕДБРАЧНИТЕ ЗАЕДНИЦИ ГО ПОДОБРУВААТ БРАКОТ? ПОГЛЕД КОН СЕМЕЈНАТА ДИНАМИКА ВО МАКЕДОНИЈА	1099
Јадранка Денкова, Панде Лазаревски, Бранка Денкова	
МЕМОРИРАЊЕТО НА ЗНАЕЊЕТО ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР ОСНОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ (СТУДИЈА НА СЛУЧАЈ ВО РМ)	1115
Македонка Радуловиќ	
НОВИТЕ СЕМЕЈНИ ВРЕДНОСТИ	1129
Милица Денковска	
ФАКТОРИТЕ КОИ ВЛИЈААТ ВРЗ ПЕРЦЕПЦИЈАТА НА ТУЃОСТА ВО ПАТОПИСНАТА КНИЖЕВНОСТ	1147
Slavko Sasajkovski, Ljubica Micanovska	
KEYNESIANISM vs. NEOLIBERALISM – SEVERAL POLITICAL – ECONOMIC REFLECTIONS	1157
Трајче Стојанов	
НОВИОТ АТЕИЗАМ КАКО НЕОЛИБЕРАЛНО ИМПЕРИЈАЛИСТИЧКО ОРУДИЕ	1171
MEDIA AND COMUNICATION	1183
Андон Мајхошев, Сузана Цамтовска-Здравковска	
САМОРЕГУЛАЦИЈА НА МЕДИУМИТЕ-КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА	1185
Daria Shcheglova	
СОЦИАЛНО-ЕТИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ: ЛЕГИТИМАЦИЈА ЛОКАЛНЫХ ВЛАСТЕЙ В ЭПОХУ ПОСТ-ПРАВДЫ	1199
Драгана Кузмановска, Снежана Кирова, Бильана Иванова	
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЕЛЕКТРОНСКИТЕ МЕДИУМИ ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ	1213
Marija Drakulovska Cukalevska, Anica Dragovic	
THE ROLE OF GLOBALIZATION AND MEDIA IN MODERN SOCIETY	1223
Наташа Данилоска, Снежана Костадиноска-Милошеска, Диана Бошковска	
НОВА СТРАТЕШКА ПЕРСПЕКТИВА НА ПРЕТПРИСТАПНАТА ПОМОШ НА ЕУ-ИПА 2	1235
Nikola Vangelov	
CULTURAL ARCHETYPES IN FACEBOOK COMMUNICATION	1253
Plamen Atanasov	

ONLINE VS. TRADITIONAL MEDIA IN THE COMMUNICATION OF YOUNG EDUCATED PEOPLE	1267
Страшко Стојановски, Јадранка Денкова	
МЕДИУМИТЕ И МЕДИУМСКОТО ИНФОРМИРАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА: ФАКТОРИ НА ВЛИЈАНИЕ НА ПОЛИТИЧКАТА МОБИЛИЗАЦИЈА ВРЗ СИСТЕМОТ НА ЈАВНОТО МЕДИУМСКО ИНФОРМИРАЊЕ	1281

LAW

РОДОСКВЕРНАВЕЊЕТО КАКО ОБЛИК НА СЕКСУАЛНО НАСИЛСТВО ВРЗ ДЕЦА – ОПШТЕСТВЕНА И КАЗНЕНО-ПРАВНА РЕАКЦИЈА

Александра Ангеловска,

Магистер на правни науки,

Општина Штип,

е - маил: aangelovska86@yahoo.com

Апстракт

Во услови на постојано менување на динамиката на општествените процеси и континуирана прогресија на криминалните поведенија, сексуалната злоупотреба на деца се наметнува како проблем кој според својата содржина и феноменолошка природа е една од најтешките манифестни форми на насилство врз децата и злоупотреба на нивниот биолошки и општествен статус. Доколку градуирањето на различните форми сексуално насилство се врши според степенот на повреда на објектот на заштита, тогаш без сомнение родосквернавењето може да се стави на врвот на оваа листа како еден од најсериозните облици на злоупотреба на деца за сексуални цели. Ваквата перцепција е сосема оправдана бидејќи станува збор за злоупотреба која потекнува од средината во која според природниот тек на работите детето треба да ужива најголема заштита и сигурност. Токму поради тоа злоупотребата за сексуални цели во рамки на семејството се смета за едно од најсериозните трауматски искуства што детето може да ги преживее.

Тргувајќи од погоре наведеното, во трудот е даден преглед на поранешните и актуелните состојби кои се однесуваат на овој феномен во домашниот и компаративните правни системи, како и востановените законски решенија и нивната имплементација во пракса. Имајќи ги предвид сите аспекти на проблемот, посебно е загатнато прашањето за реакцијата на општествената заедница во насока на оптимизирање на напорите за превенција, заштита и психосоцијална интеграција на децата - жртви на насилство од ваков вид. Истовремено нотирани се идните предизвици и перспективи во оваа област.

Клучни зборови: *Родосквернавење, Семејство, Дете, Правна заштита, Виктимизација, Казнено поведење, Траума.*

INCEST AS A FORM OF SEXUAL VIOLENCE AGAINST CHILDREN - SOCIAL AND CRIMINAL - LEGAL REACTION

Aleksandra Angelovska

Master of law (LL. M.),

Municipality of Shtip,

e-mail: aangelovska86@yahoo.com

Abstract

With the ever-changing dynamics of the social processes and the continuous progression of criminal behavior, child sexual abuse has emerged as a problem which according to its content and phenomenological nature is considered as one of the hardest manifest forms of violence against children and abuse of their biological and social status. If grading of sexual violence in various forms is conducted according to the degree of damage to the object of protection, then no doubt incest can be put on the top of the list as one of the most serious forms of child sexual abuse. This perception is quite justified because this kind of abuse comes from the environment in which according to the natural course of things a child should enjoy maximum protection and reliability. Therefore child sexual abuse within the family is considered one of the most serious traumatic experiences that the child can survive.

Considering the foregoing, the paper provides an overview of past and current developments relating to this phenomenon in domestic and comparative legal systems, established legal solutions and their implementation in practice. Considering all the aspects of the problem, the question about the reaction of the community in order to optimize prevention efforts, protection and psychosocial integration of children - victims of this kind of violence, is especially hinted. At the same time, the future challenges and perspectives in this area are noted.

Keywords: *Incest, Family, Child, Legal protection, Victimization, Criminal behavior, Trauma.*

Вовед

Вулнерабилната положба, проследена со чувство на зависност и беспомошност кои го карактеризираат животното доба на секое дете, со себе носат ризик од негова виктимизација за различни цели. Во услови на постојано менување на динамиката на општествените процеси и континуирана прогресија на криминалните поведенија¹, сексуалната злоупотреба на деца во рамки на семејството се наметнува како проблем кој според својата содржина и феноменолошка природа е една од најтешките манифестни форми на насилство врз децата и злоупотреба на нивниот биолошки и општествен статус. Меѓу другото, родосквернавењето споредено со останатите облици на сексуална виктимизација е најмногу обвиткано со заговор на молчење чија основна цел е сокривање на направените злосторства кон децата и зачувување на семејната чест. Станува збор за криминално поведение чија содржина е во целосна спротивност со основните цели на семејството како основна општествена клетка за заштита на потомството и создавање амбиент за нивен целосен развој, каде ќе можат да ги реализираат своите потенцијали и потреби кои ги наметнува возраста. Имајќи го предвид горенаведеното, со право, родосквернавењето се смета за едно од најсериозните трауматски искуства што детето може да ги преживее. Особено е значајно да се нагласи дека изворот на траума од преживеаната злоупотреба, не е фактот дека е во крвно сродство со злоставувачот, туку губењето на довербата и чувството на сигурност кои детето треба да ги ужива во рамки на семејството. Нарушувањето на односот на заштита и доверба кои детето го негувало кон неговиот близок роднина е еден од најразурнувачките ефекти што ги продуцира овој облик на виктимизација, манифестирајќи се на тој начин како флагрантна повреда на детските права што генерира растечка загриженост во современите, демократско уредени општества. Освен тоа, кај ваквиот облик на злоупотреба, како резултат на возраста и статусот на детето во семејството, најмногу доаѓаат до израз личните

---

¹Брзиот напредок во функционирањето на општественото живеење и промените што тоа ги носи со себе, е во меѓусебна корелација и взаемна условеност со севкупниот пораст на криминалитетот. Криминалните поведенија се сложени и динамични негативни појави кои исклучително бргу се прилагодуваат на општествените движења и промени, па поради тоа е речиси невозможно да се регулираат онолку колку што е потребно за да се гарантира стабилноста на општествената организација во целост. Во неможноста на општеството да ги совлада оние внатрешни противречности во правните, политичките, економските, социокултурните што добиваат смисла на фактори кои влијаат на појавата на криминалитетот, општествената реакција на криминалитетот, како нужна и неопходна, се ориентира кон сите достапни модалитети и средства за дејствување во рамки на криминалната политика.

виктимогени предиспозиции на жртвата лоцирани во биофизичките и психолошките карактеристики што придонесуваат и водат кон виктимизација.²

Денес, сексуалната злоупотреба на деца воопшто, а неретко и во рамки на семејството, се случува глобално и особено загрижувачки е фактот дека голем дел од овие случувања остануваат непознати за јавноста и институциите на системот надлежни за заштита на детските права. Станува збор за комплексна проблематика чие целосно разјаснување претпоставува одговор на голем број меѓусебно поврзани прашања и темелна анализа на постојната состојба која не е ниту малку охрабрувачка.

Историски осврт на проблемот

Историската димензија на проблемот говори дека станува збор за крајно сериозен облик на криминалитет кој има свои корени многу одамна, но во изминатата деценија е особено актуелен, првенствено поради алармантното зголемување на број на пријавени случаи на деца - жртви на сексуално насилство во рамки на семејството, а потоа и заради готовноста на целокупната јавност отворено да говори за проблемот во насока на негово решавање. Родосквернавењето, како и останатите облици на сексуална виктимизација на деца се феномени кои често пати останувале непознати за пошироката јавност, но сепак тоа не значи дека проблемот не бил општествено регулиран и на определен начин санкциониран. Напротив, казните за ова поведение во континуитет се заострувале за целото времетраење на византискиот период. Најстрогата предвидена санкција и понатаму останува смртната казна, а во насока на решавање на проблемот, црквата како носител на највисоката власт во тој период, предвидела официјални правила за тоа до кој степен во семејни релации стапувањето во брак е строго забрането.³ Сепак и покрај ова, од записите на Agathias историчарот во 6-ти век може да се утврди дека феноменот на инцестот бил широко распространет и многу браќа бескрупулозно имале односи со своите сестри, родители со своите ќерки, а најлошо од се и мајки со своите синови. Според историски познатите факти еден од најпознатите инцестуозни императори од тој период бил царот Ираклиј⁴ кој со својот втор брак ја „легализирал“ неговата долгогодишна инцестуозна врска со Мартина, четринаесетгодишната ќерка на неговата сестра, со која имал околу 10 деца. Најголем број од децата родени од овој брак, страдале од различни форми на психофизички нарушувања и аномалии како резултат на блиското крвно родство на нивните родители. Ваквата пракса покажува дека сепак, долго

---

²Повеќе за ова: Арнаудовски, Љупчо. *Криминологија*. Скопје: 2-ри Август С-Штип, 2007, стр.97.

³Повеќе за ова: Faller, C. Kathleen. *Child Sexual Abuse: Intervention and Treatment Issues (Volume 2)*, Michigan: University of Michigan Library, 1993, стр. 9-11.

⁴Heraclius (610-641).

време во византиското владеење желбите на владетелите и останатите припадници на високите општествени слоеви биле над сите закони и морални кодекси, така што општествената регулација на инцестот како недозволено и противправно поведение се сведувала на негово инкриминирање само во случаи кога се практикувал од страна на припадниците на широките народни маси, воглавно од неблагородничко потекло. Познатиот американски психолог Lloud de Mause во своето дело „Историјата на детството“⁵ има употребено една сентенца со која можеби најдобро ја опишува состојбата на децата низ историјата. Таа гласи вака: „Историјата на детството е кошмар од кој неодамна само што почнавме да се будиме“. И навистина, колку поназад се проучува статусот на децата низ вековите, сè поголема е веројатноста од изнаоѓање на застрашувачки податоци кои говорат за исклучително ниското ниво на грижа и заштита за најмладите, евидентно преку бројните потврдени случаи на убиства на деца, запуштање, напуштање, физичко насилство и различни облици на сексуална злоупотреба или експлоатација за сексуални цели, најчесто во рамки на потесното семејство. Непројавувањето на посериозен интерес на јавноста за ваквиот третман на децата, првенствено се должи на тоа што долго време поведенијата со кои се кршеле елементарните детски права, се сметале за настани кои припаѓаат во приватната сфера на поединецот, па поради тоа и не ја засегае историската мисла која се бавела исклучиво со третирање на јавните и според тогашните убедувања општествено значајни настани. Како резултат на ставот дека злоставувањето на децата во било кој облик не е општествено значајно, а децата имаат статус на единки кои се во целосна сопственост на нивните родители, долго време сексуалната злоупотреба на деца била апсолутна табу тема за која речиси и не се зборувало. Токму поради тоа зачуваните први записи за историјата на човештвото, многу малку говорат за положбата на деца во различните облици на организирано живеење. Дури, може да се каже дека една од главните карактеристики на овие записи е отсуство на било каков интерес за децата и нивна посериозна заштита. Во овој контекст, не изненадува тоа што децата често пати биле користени за целите на сексуално задоволување на возрасните, а различните облици на експлоатација на деца за сексуални цели не се сметале за посериозни нарушувања на моралните и правните кодекси со кои се уредувала тогашната општествена организација. Во древна Персија, инцестот бил распространета појава особено во владетелските семејства и припадниците на високите општествени слоеви, но и кај припадници на црковната власт. Во антички Рим, тргнувајќи од принципите за апсолутна заштита на семејството како врвна вредност, инцестот бил строго забрането поведение, но сепак во пракса оваа забрана често била непочитувана,

---

⁵De Mause, Lloud. *History of childhood*. 1st ed. Michigan: Psychohistory Press, 1974, стр. 26.

особено од страна на благородничките слоеви, за што сведочи и случајот со царот Калигула⁶ кој стапил во брак со неговата внука. Подоцна, растечкото влијание на христијанството имало голема улога во посериозното санкционирање на ваквите поведенија и нивното перципирање како морално и општествено неприфатливи. Ова кулминирало во 538 година од нашата ера кога царот Јустинијан I ги забранил хомосексуалноста и инцестот како целосно девијантни, општествено деградирачки поведенија. И покрај позитивното влијание што христијанството го имало во врска со забраната за инцестот и другите сексуални поведенија на штета на деца, од одредени извадоци од Библијата може да се стекне впечаток дека согласно уверувањата на раното христијанство, одговорноста за заведување на возрасни им се препишува на самите деца, така што ставот за детето како жртва – провокатор имал особено влијание во зголемување на границата на толеранција кон сторителите. Освен тоа, не смее да се заборави фактот дека традиционалната криминологија долго време ја третираше педофилијата како ретка појава без посериозни импликации кои бараат посериозни општествени ангажмани. Како резултат на нерегулираниот статус на детето во општествениот систем, долго време преовладувал ставот дека пријавите за сексуална злоупотреба се резултат на бујната детска фантазија, па најголем дел од нив се отфрлале како лажни и неосновани. Сторителите на дела од ваков вид најчесто се прогласувале душевно болни или психички неурамнотежени личности, а предизвиканите психолошки штети на жртвата воглавно се сметале за ирелевантни како резултат на ментална детска флексибилност, така што постапката на третман на деца – жртви не се сметала за неопходна и задолжителна.

Непосредно потоа, следи долг временски период во кој ова прашање продолжува да биде апсолутна табу тема, без тенденција за согледување на вистинските состојби и вложување напори за нивно решавање. Генерално, може да се констатира дека амбивалентен став спрема детето е присутен сè до XVII век од нашата ера, а дури на почетокот од XVIII век се појавуваат првите зачетоци на општествен, развојно - адекватен однос со кој се нагласува улогата на родителите во остварувањето на елементарните потреби, развојната компонента и социјализацијата на децата.⁷

Поимно определување на родосквернавењето

На денешниот степен на научно-апликативни достигнувања родосквернавењето се смета за еден од најсериозните облици на сексуална виктимизација на деца кој остава длабоки и трајни последици врз оптималниот

---

⁶Caligula (37-41).

⁷Митковиќ, Марија. *Злостављање у детињству и адолесценцији као фактор ризика за повећану склоност одрасле особе ка злостављању деце*. Београд: Министерство рада и социјалне политике, Управа за родну равноправност, 2010, стр.13.

ОДГОВОРНОСТА НА СТЕЧАЈНИОТ УПРАВНИК СПОРЕД МАКЕДОНСКОТО ПРАВО

Борка Тушевска

доцент на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип,

borka.tusevska@ugd.edu.mk

Апстракт:

Предмет на проучување во овој труд претставува концептот на граѓанско правната одговорност на стечајните управници во Република Македонија. Проблематиката предвидена како предмет на истражувањето, се проучува преку анализа на применливото материјално граѓанско право, а во одредени сегменти, за потребите на истражувањето, тематиката се анализира и низ призмата на применливото граѓанско процесно право.

Предизвикот да се истражува оваа материја произлегува од бројните практични проблеми и дилеми, што го доведуваат во прашање ефикасното и законитото спроведување на стечајните постапки во Република Македонија. Во насока на ова, при спроведувањето на стечајните постапки се наметнуваат прашањата за видот и обемот на одговорност на стечајниот управник, правните стандарди за утврдувањето на одговорноста на стечајниот управник, концептот на надомест на штета на стечајните доверители и доверителите на стечајната маса, правниот режим на застареност на побарувањето по основ на штета причинета од стечајниот управник итн.

При проучувањето на оваа материја, предвид ќе се земат и решенијата предвидени во „кодексот на етиката за стечајните управници, и „професионалните стандарди за стечајна постапка.“ На овој начин, со помош на компаративно дескриптивна-анализа на законските решенија и теоретски концепти, анализа на воспоставените професионални стандарди и решенијата предвидени во етичкиот кодекс, ќе се обидеме да ги елаборираме предностите и слабостите во постојните решенија и практики, како и да укажеме на можните интервенции на ова поле, со цел отстранување на одредени недоследности и подобрување на состојбата на ова поле.

Клучни зборови: одговорност, стечаен управник, штета, стечајна маса, стечајни доверители.

LEGAL LIABILITY OF THE INSOLVENCY ADMINISTRATOR UNDER MACEDONIAN LAW

Borka Tushevska, PhD.,

Faculty of Law, University “Goce Delchev” - Shtip

borka.tusevska@ugd.edu.mk

Abstract:

Subject matter of this research is the concept of civil legal liability of the insolvency administrators in Republic of Macedonia. The main issue, predicted as a main subject matter of this research, will be explored through applicable material civil law, and in certain parts, for the needs of the research, the subject will be analyzed using civil procedural law too.

The main challenge to explore this issue, primarily stems from the numerous and various practical problems and dilemmas, which impose the question about efficient and lawful implementation of bankruptcy procedures in the Republic of Macedonia. In this direction, during the enforcement of insolvency procedures many questions have been imposed, such as: the scope and type of liability of the insolvency administrator, legal standards pursuant to which the insolvency administrator should act, the compensation concept of damage to creditors, the limitation of claim for damages caused by a breach of duty, etc. Subject matter of this research will also be the concept of insurance of the insolvency administrator, as a compulsory and professional type of insurance risks, arising from the execution of his tasks.

For the need of this research, we'll consider the provisions stipulated at the “Code of ethics and professional standards of insolvency administrators,” European and international practices, standards and solutions. In this way, by using the comparative and descriptive method of reasoning, established professional standards and solutions anticipated in the code, analyze of the comparative theory and practice, we'll attempt to elaborate the advantages and shortcomings of the existing solutions and practices, as well as to indicate the possible interventions in this field, in order to eliminate certain inconsistencies, and improve the situation in this field.

CRIMINAL LAW SESSION DOMESTIC VIOLENCE AND THE MEDIA

Mirjana Sredojević

PhD student, Faculty of Law, University Novi Sad

mirjana.sredojevic43@gmail.com

Abstract

Considering the growing popularity of topics about domestic violence, increasingly scandalous media reports infused with details of committed criminal acts, it is necessary to point to the far-reaching consequences of unprofessional reports for individuals, the family and the society. Even though domestic violence presents a fertile ground for increasing newspaper circulation, and the media find excuses in the legitimate public interest, such treatment is actually a violation of the dignity, privacy and presumption of innocence. Therefore, it is necessary to leave to the media controlled space and to make balance between the right to report and the right to privacy. The Criminal Code of the Republic of Serbia predicts special provisions about culpability of the author and an editor-in-chief for offences committed through the media. Also, for „leaking information” about criminal proceedings to the media, is prescribed the criminal responsibility in the Article 337 for Violation of Confidentiality of Proceeding and in the Article 369 for Revealing of Official Secret. During the analysis the different theoretical approaches about the relation between violence and the media, media practice, regulations and literature in this field and the practice of the European Court of Human Rights, questions that encouraged the author to think about this topic are: do the displaying of violence in the media affects aggression in everyday life, do the way in which the media inform about domestic violence affects the number of these offenses and what message the media are sending to the public about domestic violence? The aim of this article is to emphasize the importance of prevention of domestic violence and of creating a functional family relationships, which can be achieved only by systemic, synergic struggle at each level of society in which the media as a necessary democratic mechanisms play an important role.

Key words: *domestic violence, criminal responsibility, right to privacy, presumption of innocence, leaking information to the media.*

1. Introduction

Freedom of expression is one of the most important achievements of a democratic society. Informing the public contributes to the discussions on the matters of public interest and encourages the comprehensive development of the society and the individual. However, we should not disregard the fact that in a postmodern society, the media often fail to reflect the reality, but, in their omnipresence, create our perception of reality.¹ By removing the individual from their personal problems and, at the same time, by including them in the carefully selected global topics, the media quite often blur the image of realistic social relations and divert attention from key issues. By informing the citizens, they influence the formation of people's attitudes on various matters, including violence. Thus, the consumer becomes increasingly passive, he does not expand his horizons through personal research, but adopts them from others through powerful means² - the media.

Since the competition of the media content requires presenting quick actions that would hold attention, media publishers have recognized violence as a predictable way of guaranteeing a large audience. But in a race for greater profit, the media can easily become a mean of manipulation. Manipulation is defined as a „conceived systematic and controlled procedure, or a set of procedures, through which the manipulator, by using symbolic means in psychological and social conditions suitable for him, sends certain messages into the crowd, through the means of communication, aimed at influencing the beliefs, views and behavior of a large number of people, in order for them to be directed according to the beliefs, views and values of the manipulator, in such matters of vital interest without general consensus, but without being aware of it“³. Indoctrinating masses through the means of mass communication shows that the individual has become manipulated, and that he loses his own opinions in all areas of social life. He becomes, as Marcuse said, a one-dimensional man⁴. The manner in which the media present a certain topic to the public carries a message within, a call for action, for a reaction contained in the given information. The same is with domestic violence. The method of reporting can destine the public's attitude about the offenders and victims of this crime, what can create prejudices and stigmatization.

The media must be aware that they represent a necessary democratic mechanism and an important tool of the public in the prevention of domestic violence. Therefore is preferable to leave telephones of services of support and help

---

¹ D. Koković, *Društvo i medijski izazovi*, Novinarska biblioteka, Novi Sad, 2007, p. 39.

² *Ibidem*, p. 113.

³ V. Stefanovska, „Medijska pokrivenost nasilničkog kriminaliteta u Republici Makedoniji“, *Temida*, br. 1, vol. 19, 2016

⁴ D. Koković, 113.

ИНСТИТУТ ВЛАДЕНИЯ В ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ

Татьяна Сафронова

доцент

Воронежского государственного университета (Россия),

e-mail: stn71@mail.ru

Аннотация

В статье анализируется современное состояние регулирования владения в законодательстве Российской Федерации. Отмечается, что отход в советский период развития отечественного законодательства от ключевых принципов римского частного права привел к забвению владельческой защиты. Проводимая в России реформа гражданского законодательства призвана возродить классическую модель института владения, возродить способы его защиты, известные европейским странам. Автор статьи дает оценку нововведений в области регулирования и защиты владения, предлагаемых проектом новой редакции Гражданского кодекса РФ.

***Ключевые слова:** владение, право собственности, приобретательная давность, владельческая защита, рецепция римского права.*

INSTITUTE OF POSSESSION IN THE RUSSIAN FEDERATION LEGISLATION: CURRENT STATE AND PROSPECTS OF REFORMING

Tatiana Safronova,

associate professor

Voronezh State University (Russia)

e-mail: stn71@mail.ru

Abstract

In article the current state of regulation of possession in the Russian Federation legislation is analyzed. It is noted that withdrawal of development of the domestic legislation from the key principles of the Roman private law during the Soviet period has resulted in oblivion of possessory protection. The undertaken in Russia reform of the civil legislation is intended to revive classical model of institute of possession, to revive the ways of its protection which are known now days in the European countries. The author evaluates innovations in the field of possession regulation and protection offered by the project of new version of the Civil Code of the Russian Federation.

Keywords: possession, right of ownership, acquisitive prescription, possessory protection, reception of the Roman right.

Институт владения имеет историю столь же длительную, как история самого гражданского права. Знание исторических тенденций развития владения чрезвычайно важно для анализа этого юридического феномена в современном праве, в том числе и российском. Следует согласиться с мнением известного российского цивилиста К.И. Скловского о том, что утрата владением своей истории приводит к примитивизации современных основ вещного права¹. В настоящей статье отводится определенное место изложению тенденций развития владения в зарубежном и отечественном праве, поскольку это представляется нам важным для понимания современного регулирования института.

Истоки института владения следует искать в учении о *possessio*, выработанном римскими юристами. Остановим внимание на тех аспектах, которые оказались наиболее значимыми для дальнейшей рецепции владения более поздними правовыми системами. Согласно римскому учению, *possessio* представляет собой реальное господство лица над вещью. Владение как укрепившееся господство над вещью, по выражению немецкого ученого Г. Дернбурга, является длящимся и простирает свое действие во времени более или менее постоянным образом². Владение влекло за собой ряд правовых последствий, ввиду наличия которых цивилисты, занимающиеся изучением римского права, выделяли особую правовую категорию – *ius possessionis*

---

¹ См.: Скловский К.И. Собственность в гражданском праве. М., 1999. С. 272.

² См.: Дернбург Г. Панденты. Т. 1. Ч. 2: Вещное право. СПб, 1905. С. 2.

MEDIA AND COMMUNICATION

САМОРЕГУЛАЦИЈА НА МЕДИУМИТЕ-КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА

Андон Мајхошев

Вонреден професор

Универзитет "Гоце Делчев"-Штип

e-mail: andon.majhosev@ugd.edu.mk

Сузана Цамтовска-Здравковска

Професор

Универзитет American University of Ras AL Khaimah и Универзитет "Гоце Делчев"-Штип.

e-mail: suzana.dzamtovska@ugd.edu.mk

Апстракт

Во трудот е анализирана саморегулацијата на медиумите во повеќе држави во Европа од различни региони. Анализата се однесува на структурата на саморегулаторните тела, нивната надлежност, финасирањето, начинот на решавање на приговорите, изборот и сл. Исто така, во трудот, е направена компаративна анализа на саморегулацијата на медиумите во неколку држави од регионот и држави членки на ЕУ (Германија, Холандија, В. Британија, Бугарија), како и од државите на Западен Балкан (Србија, БиХ, Црна Гора).

Во трудот е ставен акцент и на саморегулацијата во Република Македонија низ призмата на функционирањето на Советот на честа и Советот на етика на медиумите во Македонија (СЕММ).

***Клучни зборови:** новинар, професионални стандарди, совет на печат, омбудсман, медиуми, саморегулација.*

Abstract

The paper analyzes the self-regulation of the media in several countries in Europe from different regions. The analysis refers to the structure of self-regulatory bodies, their competence, financing, the manner of resolving objections, choosing, etc.

Also in the paper, a comparative analysis of the self-regulation of the media in several countries of the region and EU member states (Germany, the Netherlands, the UK, Bulgaria) was made, as well as from the countries of the Western Balkans (Serbia, Bosnia and Herzegovina, Montenegro).

The paper emphasizes the self-regulation in the Republic of Macedonia through the prism of the functioning of the Council of Honor and the Council of Media Ethics in Macedonia (CEMM).

Key words: *journalist, professional standards, press council, ombudsman, media, self-regulation*

Вовед

Медиумската саморегулација претставува заеднички напор на вработените во медиумите на воспоставување на доброволни уредувачки насоки и почитување на истите преку процес на учење кој е достапен на јавноста. На тој начин независните медиуми го прифаќаат својот дел на одговорност за квалитетот на јавниот збор во земјата со потполно сочувување на нивната уредувачка автономија во нејзиното обликување.¹ Саморегулацијата е многу важен сегмент во обезбедувањето на независно и слободно новинарство. Медиумската саморегулацијата претставува механизам кој прави рамнотежа помеѓу слободата на медиумите и тенденцијата таа да биде злоупотребена. Таа е специфична потврда за демократичноста на медиумските системи. Целта на саморегулацијата не е да биде цензура или да наметне автоцензура, туку да ги постави и брани принципите на етичкото, објективното и точното новинарство кое ги почитува човековите права, при што целосно се запазува слободата на уредувачката политика што и како ќе биде презентирано од медиумот.

Праксата покажува дека одговорното и етичкото новинарство никогаш не е резултат на законски решенија, туку на доброволно почитување на кодексот кој е креиран од самата новинарска (медиумска) заедница. Саморегулаторните тела во разни држави имаат различни називи (совети на честа, совети за печат и др.), но нивната цел е да го подобрат новинарството и

---

¹ Miklos Haraszti, Vodic za samoregulaciju medijuma-pitanja i odgovori, OBSE, Vienna, 2008; 1186